

Toename mobiliteit vlakt af

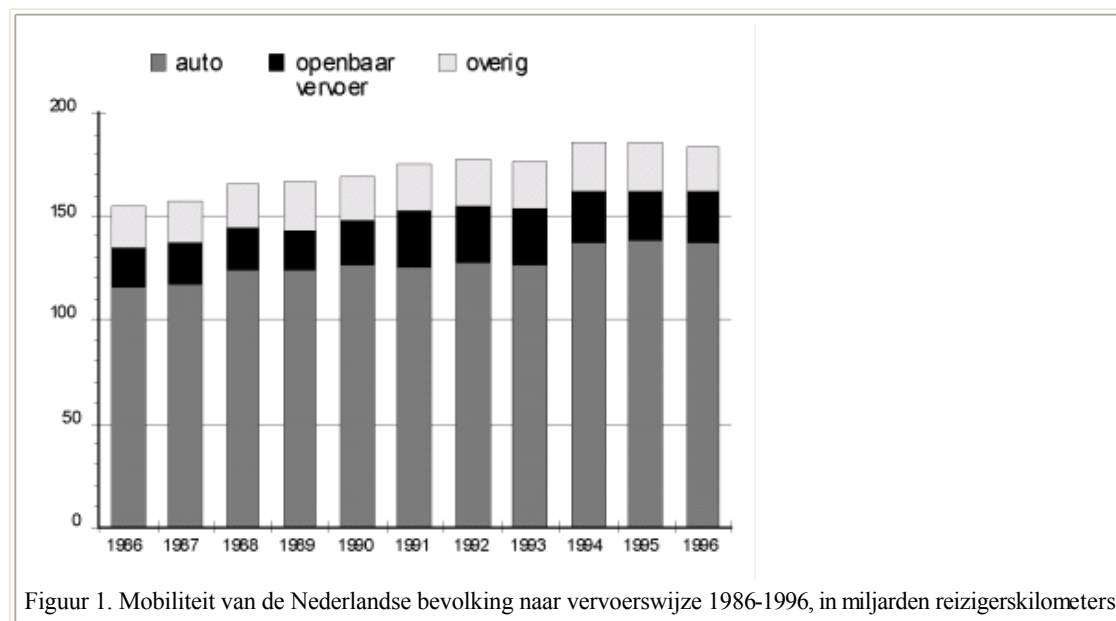
Auteur(s):
CBS

Verschenen in:
ESB, 83e jaargang, nr. 4137, pagina 95, 30 januari 1998

Rubriek:
Statistiek

Trefwoord(en):
economie, samenleving, verkeer, vervoer

Tussen 1986 en 1996 steeg het aantal afgelegde kilometers met meer dan 18%, terwijl de bevolkingsomvang met nog geen 7% toenam. De mobiliteitsgroei was het sterkst in de eerste negen jaar (zie [figuur 1](#)). In 1995 en 1996 stagneerde de toename, doordat de mobiliteit als autopassagier en fietser iets daalde. Over de gehele periode groeide de mobiliteit per openbaar vervoer het snelst (33%), gevolgd door de mobiliteit van autobestuurders en -passagiers (18%). De door de chauffeurs afgelegde afstand groeide daarbij sneller dan die van de passagiers. Auto's rijden vaker met minder mensen. Bij de verplaatsingen te voet, per fiets en met de overige vervoerswijzen nam de vervoersprestatie met nauwelijks meer dan 4% toe. Gemiddeld werd er in 1996 meer dan 33 kilometer per persoon per dag afgelegd, zo'n 14.900 reizigerskilometers per vierkante kilometer per dag.

Motief: recreatieve verplaatsingen stijgen het snelst

De mobiliteitsgroei hing vooral samen met de toename van het aantal verplaatsingen (10%). De stijging van de gemiddelde afstand per verplaatsing (8%) was iets minder belangrijk. Het aantal recreatieve verplaatsingen steeg met 19% het snelst. Dit zijn verplaatsingen met als motief 'visite/logeren', 'ontspanning/sport', 'toeren/wandelen' en 'overig'. Het aantal verplaatsingen in het woon-werkverkeer steeg met 13%. Als deze trends doorzetten, dan zou de introductie van Internet en 'telewerken' de mobiliteitsgroei slechts voor een beperkt deel kunnen afremmen. Het aantal verplaatsingen voor onderwijs is gedaald, vooral onder invloed van het dalend aantal scholieren (zie [tabel 1](#)).

Tabel 1 De groei van het aantal verplaatsingen 1986-1996 naar vervoerswijze en motief, in %

vervoerswijze	motief					totaal
	woon-werk	zakelijk	onderwijs	winkelen	recreatief	
auto	19	-17	-30	10	27	13
openbaar vervoer	27	-	50	-13	11	16
overig	5	65	-28	2	13	7
totaal	14	3	-18	5	18	10

Vervoerswijze

Ondanks de snellere groei van het openbaar vervoergebruik werden in 1996 verreweg de meeste kilometers afgelegd per auto: meer dan 137 mrd reizigerskilometers, bijna driekwart van het totaal. Hiervan werd bijna 63% afgelegd door autobestuurders, de overige 37% door autopassagiers. Het openbaar vervoer kwam in 1996 op de tweede plaats, met iets meer dan 13% van het totaal aantal afgelegde kilometers. Bij de overige vervoerswijzen is de fiets het belangrijkste, met bijna 7% van de totale vervoersprestatie.

OV-jaarkaart studenten belangrijke factor

Bij het openbaar vervoer steeg vooral het aantal verplaatsingen met een recreatief oogmerk en met het doel van en naar school of universiteit te komen. De invloed van de introductie van de OV-jaarkaart voor studenten in 1991 is hierbij duidelijk zichtbaar. Maar ook bij het woon/werk-verkeer steeg het aantal verplaatsingen met het openbaar vervoer duidelijk sterker dan die per auto. Hierbij speelt ongetwijfeld een rol dat het gebruik van de auto in het woon-werkverkeer zwaarder belast wordt. Opvallend is verder, dat het aantal zakelijke verplaatsingen met de auto is teruggelopen.

Werkgelegheidsgroei stimuleert autogebruik

Ongeveer 28% van het toegenomen autogebruik hield verband met de bevolkingsgroei (zie [figuur 2](#)). Net als bij de totale mobiliteit was daarnaast de stijging van het aantal verplaatsingen belangrijker dan de groei van de gemiddelde verplaatsingsafstand. Iets meer dan een vijfde van het toegenomen aantal autokilometers tussen 1986 en 1996 kwam voor rekening van het woon/werkverkeer. Daarvan hing 24% samen met de werkgelegheidsgroei, 34% met een toename van het gemiddeld aantal autoritten per werknemer en 42% met een grotere gemiddelde woon-werkafstand.

